

ÖTÖSTÖ, PINTÉR PÁLME

ÖTÖSTÉS IDEJE: 1974.

TART.: RÉGI LAKODALMI SZOKÁSOK ÉS ÜTÉNY
KÖSLÖNTŐK KAPOLYON

38 lap

FŐHORDOMI MUTATÓ: KAPOLY

SZAKMUTATÓ: XIX, A

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

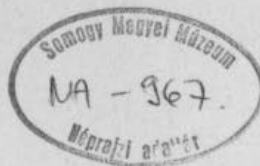
KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖZLÉS

ÁTVÉLTVE AZ ÉRTSEGES LTK. 2735-⁰⁵ TÉTELE ALÓL

2735

SAMU JÓSKA LAKODALMA

PINTÉR PÁLNE GYŰJTEMÉNYE. *Tihany. Visszhang ut. 1.*

AZ 1974. ÉVI: NÉPRAJZ I ÉS NYELVJÁRÁSI

GYŰJTŐ PÁLYÁZATRA

Régi lakodalmi szokások és vőfény köszöntők, Kapolyon.

"samu jóska lakodalma "

Közeledet a szent Mihályi bucsu, samu józsefék házánál nagy volt az öröm, mert egyetlen fiuk a jóska leszerelt és mestérthaza. Valóságos lakomát rendeztek e-nap örömére.

A Herhói pincseser csak úgy hangzott a nótától. Álegény pajtások össze mentek mulatni, a leszerelés örömére.

A pincétől mikor elmentek, végig dalolták az egész falut. Mindenki megtudta hogy a nyalka samu jóska leszerelt. Ezt dalolták:

"Ez a gőzös mest van indúllóba.

Az eleje, ki van keszerúzva !

A belseje sárgával, leszerellő öregbakák számára.

Jönnék haza, végleges szabadságra.

Bevan az én blújzom zsebje varrva.

Te kisleány ne koterázz abba!

Benne van a zsóld -könyvem, meg a leszerellő leve-lvelem.

Már ezután barnakislány leszek a párom !"

Azt már tudta az egész falu hogy a falu legszebb lányával összejött. A falu egyik leg módosabb gazdának, a Biró Gáspárnak az idősebbik lányával, az Esztikével.

Elérkezette bucsu napja, ezt Kapolyon mindig szent Mihály utáni vasárnap tartják. Ha vasárnapra esik, akkor a napján tartják meg. Erre a napra minden lánynak ujj ruhájja volt. Biró Esztike is nagyon ki fessentett ezen a napon. Egész délután Együtt jártak a bucsuban, Akkora tükrös szívet vett jóska az Esztikének, hogy deréktól a nyakáig ért. A ringlisen is egész délután együtt ültek.

Este a bucsu bálén sem engedte hogy sokáig más legénnyel táncoljon, mindig lekérte. Abban az időben a lányok nem mehettek bálba, az anyjuk nélkül. Igyhát az Esztike anyja is látta, hogya jóska nagyon komolyan foglalkozik Esztikével.

Nemis haragudott érte, mert ők ha gazdagabbak voltak is, de náluk két leány és egy fiú vót. A jóska pedig egyetlen gyerek és igen rendes legény vót. Az Esztike pedig már tizen nyolc éves vót. A monda szerint, akkor a java vágni való lány !

A bucsu bál utáni hajnalon, jóska három cigánnyal Esztiké-ék ablaka alá ment szerenádöt adni. Ott hegedűszó mellett dalolta :

"Nyisd ki babám az ajtót, csendessen mert meghalják a szomszédok.

Nyisd ki babám az ajtót! Nem merem mert meghalják a szomszédok.

Ha meg halják had halják ! Ugyis tudja már a világ.

Hogy én téged szeretlek! Hogy én téged soha elnem feledlek!"

A nóta és hegedű szóra fölébredtek Esztike szülei. Biró gazda le-
szált az ágyról és az ablakhoz ment, megleste hogy ki az aki dalól?
Mikor megismerte, odament a lánya ágyához és ébresztgette:

-Esztikém, kelj föl csillagom! Halled-e milyen szépen dalól valaki?
Gyűjcs meg háromszál gyufát egymásután, add tudtára hogy elfogadtad
a szerenádöt! Mert ez így illik!

Esztike ugytett mintha csak akkor ébredt volna föl, pedig az első
hegedű szóra megébredt. Csak nem mert szólni. Ugy vert a szive a dunna
alatt, mint a Dédi szamáré a vetett takarmányért!

Jóska pedig állandóan az ablakot figyelte, hogy elfogadja-e Esztike
a szerenádöt?

Esztike az ablakhoz ment és meg gyújtotta a háromszál gyufát, tudtul
adta Jóskának, hogy elfogadta a szerenádját.

Ekkor Jóska még aztis eldalolta hogy:

"Jó éjszakát köll mondani, nem köll az álmet rentani!

Jó éjszakát szép rózsá szál, rólam sok szépet álmodjál!"

Nóta végeztével elindult haza. Utközben elhatározta hogy ő Asszony
"megnősül a télen! Eza vers meteszkált folyton a fejében:

"A legénynek csak sivár a jelen...

Házasedem, hogy ne legyen nekem!

Bár van berem... kenyérem és hus is.

Étvágyam nincs, csak a nyálam uszik!

Feleséget!...Kedveset, jót, szépet!

Asszony nélkül, mit sem ér az élet!"

Másnap délbe ebédutáni beszélgetés közben, bejelentette szülei-
nek, hogy a farsang alatt meg akar nősülni. Asszonyt hoz a házhoz!
Mégkérdezték tőle a szülei: -Aztán kit akasz elvenni?

- Biró Esztikét! felelte Jóska. - Jól van fiam, helyessen válasz-
toddál! Ilyen lány kell a mi házunkhoz, aki érti a paraszt munkát
és a háztartást. Meg aztán egykis hozomány is lessz. Igaz aza
közmondás hogy: "Megtalálja a zsák a feltját." Mert ti igazánegy-
máshez valók vagytok, anyagilag is, formára is, meg vallásra is.
Elérkezett a katalini bál, ott már nyilatkozott Jóska. Táncközben
megkérdezte Esztikétől: - Eljössz-e hozzám feleségül, ha megkérlek
a szüleidtől? Esztike szem lesütve azt felelte: - Azt majd édesapám
mondja meg, hogy kihez mehetek! Az nem egészen tőlem függ!
Karácsony hetében elment Jóska a kereszt apját meghívta kérésnek.
Az elis fogadta böldegen a meghívást.

Karácsony elsőnapján délután, elment Biróékhoz megkérdezte hogy, el-
jöhet-e estére lánykérőbe a kereszt fiával?

Biró gazda megköszönte a meghívást és azt mondta: - Nekem nincs

ellene semmi kifogásom, ez a lányemtől függ! Esztikóm, meg engeded hogy eljőjjenek kőrőbe? Mond meg csillagom!

Esztike fülig elpirúlva, félénken mondta: - Igen, Meg engedem! A kőrő ember is megköszönte, hogy nem kesarazták ki, sietve ment vissza a komájához megmondani, hogy mehetnek estére lánykőrőbe.

Este boldogan ment Jóska a keresztapjával, megkérni Esztike kezét. Mikor oda értek, bekepogett a kőrő ember. Bentől hangosan szólt ki a gazda: - szabad! Tessék bejönni!

Elől ment a kőrő ember, utánna a Jóska. Amint az ajtón bementek, egymásmellé álltak és a kőrő ember elkezdte a lánykőrő verset mondani:

E- ház minden lakójának, jó estét kívánok!

Tisztelettel tettem be ide a lábam.

Még az ősz folyamán füttyülte a rigó.

Hogy e- házban, van egy feslő rózsabimbó!

Ez a derék legény is, azt meghallotta.

Az édes anyjának, mindjárt ezt mondta:

-Édes anyám lelken, az a kívánságom.

A Biró Esztike legyen az én párom!

Szülők e- szándékát, örömmel fogadták.

Fiukat a mai napon, utnak indították!

Biró gazdákat, tisztelettel kérem.

Esztike lányuknak, kezét én megkérem!

Adják feleségül, a kereszt fiamhoz.

Hogy boldogok lesznek... arra fejem adom!

Esztikét megkérem, kosarat ne adjon.

A Farsangban, meglehessen a lakodalmom!

A vers mondás után mindenkivel lekezeltek. A házi gazda megköszönte a megtiszteltetést, hellyel kínálta a vendégeket.

Esztike édes anyja egymás mellé ültette a fiatalokat, de úgy ültette őket, hogy a vőlegényjelölt a mester-gerenda alatt üljön.

Ez ősi szokás a lányes házaknál. A régi monda szerint, ha lánykőréskor a mester gerenda alá ültetik a legényt, akkor soha nem hagyja el a feleségét! A háziasszony vitte a finom sült pecsenyét, hurkát, kolbászt és kínálta a vendégeket. Mert karácsonyra, minden rendes háznál vágtak hizót. A házigazda pedig a bores kulacsot tette az asztalra, azzal kínálta a vendégeket. Mert csak a kulacsból lehetett igazi jót Mártyólgatni a finom pecsenyére.

Eszegetés és iszogatás közben, megbeszéltek hogy a Jóska szülei is menjenek el, megbeszélni hogy mennyi möring pénzt adnak Esztikének.

Néhány nap múlva elment Jóska a szüleivel és a keresztapjával.

Meg egyeztek a szülők, annyi möring-pénzt adtak Esztikének, amiből a menyasszonyi és a menyecske ruhán felül a stafórungra is elég vót.

A jegypénzből, vagyis a möring pénzből, köteles Mót a menyasszony Avólegénynek jegyínget és vőlegény bokrétát venni. Ezenfelül az anyósának egy szövetfejkendőt venni. Az aposnak és a násznagyoknak, egy-egy szép nagy zseb-ke szkenőt adni.

Másnap kocsióra ültek és mentek Tabra, jegy-gyűrűt venni.

A következő szombat délelőtt Esztike és Jóska, két tanuval kocsióra ültek és mentek a Bálványosi Anyakönyvi Hivatalba jelentkezni, hogy házasságot akarnak kötni.

A jegyző beírta őket és három hétig a hirdetőbe tette őket. Csak három héti hirdetés után lehetett megesküdni.

Eljegyzés nap este pedig a Lelkészi Hivatalba mentek jelentkezni. Ide már a tanukon kívül a menyasszony elhívta a barátjait, a vőlegény pedig a legjobb barátait.

Ilyenkor a suhanc legények, áslanges gyufa fejet raktak likas végű pincekulcsok végibe. Egy nagy vas-szeget dugták a gyufafejjel teli kulcs liktyába. Melynek a végire mazzagot kötöttek és a kulcs fogantékjára. A mazzagnál fogva tartották a kezükbe, úgy várták a kapunál hogy mikor indulnak ki a házból.

Mikor a jegyes pár kilépett az ajtón, a kulcslikba levő szeget a mazzagnál fogva neki vágta a kaputuzsárnak. Az akkerát durrant, hogy az egész faluba meghallották. Akinek pedig vadászpuskája volt, az avval lődözött. Erőlt tudták meg a faluba, hogy eljegyzésre indult valaki. Ilyenkor szokták mondani: "GYÜNEK MER LÉNEK!"

A lelkész szép beszédet mondott a jegyespárnak, beírta őket az anyakönyvbe. Utánna haza mentek a menyasszonyos házhoz, mert az eljegyzést mindig a menyasszonyos háznál tartották.

Mikor hazaértek, a vőlegény csak akker huzta föl a kezikagyűrűt a menyasszony újjára. A menyasszony pedig a jegykendőt adta át a vőlegénynek. A vőlegény szülei ilyenkor adták át a möring pénzt a menyasszonynak. Ezután megkezdődött az eljegyzési vacsora, ide csak a legközelebbi rokonokat hívták el. Egy harmonikást is hívtak, az szórakoztatta a vendégeket vacsora közbe. Utánna pedig táncoltak.

Tánc szünet alatt körbe álva dalolták:

" Nyitva van-e barna kislány kapúja.

Azon sőtál be a kedves galambja.

Igy szólitja meg a gazdát: Ihallya!

Adja nekem a kend lányát, Tyuhallya!

Himzett kendő van a legény zsebében.

A kend lány adta neki cserébe.

Addig majd csak elviselli de Ihallya!

Mig a lányát elnema veszi, Tyuhallya!"

Eljegyzés után három vasárnap ,kihirdette őket a pap a templomba :

" HÁZASULANDÓK HIRDETTETNEK !" samu József és neje Tóth Zsófia, szülők, Kapolyi születésű és lakos, református vallású nőtlen fia József. Jegyzette magának jövődöbéli házastársul. Biró Gáspár és neje Szabó Rebeka, szülőknek, helybeli születésű és lakos ,református vallású, hajaden leányát Esztert.

Ezután a vőlegény mindig együttment a templomba a menyasszennyal. Utánna a vőlegény a menyasszonyóknál ebédezett.

Eljegyzés utáni héten a menyasszony és a vőlegény, a szüleikkel elmentek megg venni a menyasszonyi és a vőlegényi ruhát.

Mert a menyasszonyi ruhának nem vót szabad hamar elkészülni, átt köllött azt járnyi a szabó máhely szagának. Csak az esküvő reggel készühetett el, mert csak akkor vót tartós az újpár boldogsága.

Lakodalom előtt két-héttel, elment a menyasszony és a vőlegény meg hívni a nyeszolyó lányokat és a vőfényeket.

Lakodalom előtt egy héttel, a két első vőfény elment a menyasszonyhoz a vőfénybotokat földiszittényi.

A menyasszony sák színű selyemszallaggal rozmaringot kötözött a vőfénybotokra. Ez a vőfénybot vót a vőfények disze, meg a szallagos rozmaringes kalap. Így járták nétaszóvalafalut.

Átt adták a meghivendő vendégek névsorát a vőfényeknek, hogy há-remszer hívják meg a vendégeket. Hétfőn, szerdán és pénteken.

Kürjengatva , dadolva járták a házakat. A szallagos rozmaringes bot-tal hadonázva néta közben. Ilyen versekkel hívták a vendégeket :

" Engedelmet kórunk a bejövetelünkért.

Egy kevés időre való, megállásunkért.

Először dicséjük az Atya Ur Istent.

Másodszer a fiu Istent, harmadszer a Szentlélek Uristent !

A mi vőlegényünk samu Jóska és kedves arája, Biró Esztiike.

Esküvőjüket e-héten, szombaton tartják.

Általunk meghívják, az önök háza népét.

Pár tányér ételre, néhány pint berra.

Vacsora után pedig , reggelig tartó táncra!

Sziveskedjenek majd , náluk megjelenni.

És a lakodalmi mulatságban, reggelig részt venni.

Vacsorához evő-eszközt sziveskedjenek hozni.

Isten áldása , maraggyon e házen ! "

Ekkor a házigazda megköszönte a meg hívást, ahinek bora vót az meg-kinálta a vőfényeket, utánna tovább mentek dalólva.

Másik háznál a másik vőfény mondott verset, fölvtáve verseltek.

Az pedig ezt a vendég hívó verset mondta :

Adjon az Ur Isten szerencsés jónapot.
 Ki bennünket saját képére alkotott.
 Ki bölcsen intézi, a világ folyását.
 Mennyei trónjáról, hinti ránk Áldását !
 E- Békés hajlékba, öröm hirrel jöttem.
 Hogy hivatásomat egészen betöltsem!
 Kedves vőlegényünk, kit Isten Éltessen!
 Annak ódes apja küldött ide engem.
 Szépen fölkereti, az egész háznópet.
 Hogy szombat délután, három órára.
 A ref. Anyaszentegyházban, az esküvőre.
 Esküvő után, egypár pohár borra, egykis vacsora.
 E-család minden tagját, örömmel elvárja!

Ahol nyeszolyó lány is vót háznál , azt külön meghívták eképpen:

Szerencsés jónapot aggyon az Ur Isten IEDXX
 Mindnyájuknak, akik együtt élnek itten.
 Én a nagyrabecsült vőlegényünk helyett.
 E- becses családnál teszek tiszteletet.
 Bátor vagyok kérni, kedves leányukat.
 Kedves menyasszonyunk, koszerus lányának!
 Engedjék eljönni az Anyaszentegyházba.
 Hogy menyasszonyunkat, esküvőre kísérje.
 És a lakomán is , ott maraggyon véle!
 Ezt az ifju pár, szivéből kívánja.
 Az egész ifjuság, nagy örömmel várgya.
 Kéréssem teljesül ...ezt előre hiszem.
 Vőlegény urunknak, a jóhírt megviszem!

Ezzel beszédemnek vége, Dicsértessék az Isten Szent neve!
 A menyasszonyt is meghívták , mind a három alkalommal a vőfőnyek.
 Őt ezzel a versel hívták:

Az Isten áldgya meg, ezt az egész házat.
 Aggyon pénzt, gabonát, ökröt is vagy százat!
 Gyarapeggyék békén, pénz, buzában- borban.
 Vőlegény urunktól üzenetet hoztam!
 Azt Üzeni tőlem szép menyasszonyának.
 Szombaton délután Esküvőre várgya.
 Kikéri frigyükre az Egyházi áldást.
 Utánna a lakzin, eljárjuk a csárdást !
 Azért a menyasszonyt, illendően kérem.
 Testét...és a lelkét, készítse el szépen!
 Nem tréfa doleg... Kemely a házasság.
 Isteni szentség, legnagyobb bizonyág!

Szombaton délután, rendben... készen legyen.

A Szent házasságra, fölkészülve lépjen!

Most pedig elmegyünk...Békesség e-házra.

Előre kívánok sok-sok boldogságot!

Esküvő napján reggel, két- három kocsi, fölszallagozott lovakkal be-ált a menyasszonyos ház udvarába. A lovak szerszámán csengők csilingeltek, ezekkel mentek a Bálványosi jegyzőségre esküdni.

A két násznagy és néhány nyoszolyólány és vőfény kíséretében. Ott a jegyző megeskette őket és rövid figyelmeztető beszéd után, beírta őket az Anyakönyvbe, mint férj és feleség. Aláíratta az újpárral és a két tanuval. Ekkor átt adta nekik a házassági levelet, csak avval mehettek a paphez Egyházi esküvőre.

Esküvő előtt egyhéttel megkezdődött a lakodalmi készülődés, sütés, főzés. Mert a vendég-hívó vőfények, egész hóten ott ettek.

A sok sütemény készíttést, kalács és kuglóf sütést is elkellott kezdenyi, mert ha a baremfi vágás és fölpucollása megkezdődött, akkor mást nem lehetett csinálni.

A levestészta gyurását és kisedrását, a nyoszolyólányok anyja segítette elkészíteni. Lakodalom előtt két nappal, minden meghívott család vitt egy tikot, egy szakajtó finomlisztet, egy kiló cukrot, 15-20 darab tejját a lakodalmas házhoz. Ezzel járultak hozzá a lakodalmi vacsorához. Azért köllött a kalácsot és a kuglófet olyan korán megsütni, mert ilyenkor, mindenkinek adtak egy darabot mikor mentek haza. Ezt lakodalmi kóstólónak hívták.

Lakodalom napján ebéd után, a vőfények elmentek a vőlegényes házhoz, megkérdezni hogy kiléssz a koszerus lánya? A vőlegény föl elvasta nekik és utánna elmentek a koszerus lányt elkérni a szülők-től. Vers mondással kórték el őket:

"Tisztelettel teszem ide be a lábam.

Ennek a jó háznak, jónapot kívánok!

Egy derék barátunk, esküvőre készül.

Nyoszolyólány köll a menyasszony részéről.

Szép lányuknak szántam kéréssem fölhezni.

Kérem...ne mondjanak nemet, jót állok én érte.

Eljöttem most érte. Visszahezem reggel, rózsás egésségben!"

Ekkor a nyoszolyólány kitűzte a vőfény bekrétát a vőfény mellére és indultak a vőlegényes házhoz. Nyoszolyólányok fején a kontyuk mellé szép mirtusz koszeru velt tűzve félkörbe. A menyasszonynak sem vót fátyelja, csak nagyon szép tornyos mirtusz koszerujja vót. Mikor összementek a nyoszolyóasszony, násznagy és a vőfények a koszeruslányokkal, a vőlegény sorba állított mindenkít a helyére.

Legelől a nyoszolyó asszony állt, kezében két szép piros alma vót.

Az almák középebe egy szép hosszuszál rozmaring beleszúrva, tulle kötözve soksziñi keskeny selyem szallaggal. Ezt a rozmaringos almát esküvő után, a papnak adta a nyeszolyóasszony.

A nyeszolyóasszonyt mindig a vőlegény hívott és kérő násznagyot.

A násznagyok mellére is szallagos rozmaringot tűztek.

Mikor mindenki jelen vót, az első vőfény elkezdte a vőlegényt bucsuztatni:

" Tisztelt vendégeim, Isten szent nevében.
 Induljunk már most már, csendes békességben.
 Vőlegény urunknak fölkeressük párját.
 Az ő drága kincsét, kedves menyasszonyát !
 Szerezzünk ma néki, kedvet- boldogságot.
 Hezzunk a keblére, egy szép gyöngyvirágot !
 Először, az Isten hajlókába visszük.
 Höl szent áldás után, boldog lészön hisszük !
 Induljunk el hát, a szentháromság nevében.
 E- nehéz utunkon, vezéreljen Isten !"

Ezután párosával szépen sorbaáltak. Elöl a nyeszolyóasszony a kőrő-násznaggal és az első vőfényvel, utánuk a vőlegény az első nyeszolyólánnyal. Ezek után a többi nyeszolyólánnyok a vőfényeikkel. Ezek után a vőlegény szülei a többi meghívott vendőggel. Leghátul pedig a rezesbanda fújta. A nászmenet pedig dalolta:

"Ezt a kerek erdőt járom én, ezt a barnakislányt várom én!
 Eza barnakislány viola, én leszek a leszakisztójjja!"

Mikor oda ért a menet, a menyasszonyos házhoz, az ajtó előtt megáltak.

A menyasszony szülei és a kiadó násznagy, az ajtó előtt várta őket.

A sok hivatlan vendőgtől zsufólva vót a ház eleje, mindenki elment a lesőbe hogy meghallgassa a menyasszony bucsuztatót.

Az első vőfény előállt és elkezdte a menyasszony kikérését:

" Kedves vendőgeim, én csak azt csodálok.
 Hogy akiért jöttünk, azt sehőlnemlátom!
 Talán odabent van... majd ki invitálok.
 Hogy kárba ne vesszen, az és fáradságom!
 Menyasszony-asszonyom, jőjjön-ki kőrtémért!
 Az én vendőgeim nagy fáradságáért.
 Előbb elkisérjük, az Isten házába.
 Ott összekötjük a hitnek láncával !
 Hogy tartós boldogságban, és vidám életben.
 Mindhalálíg éljen, szerelmes férjével!
 Aggyák ki őt kérem... legyenek szivessek!
 Mivel sok a dőlgom, azt elvégezhessem.
 Aggyák ki a mátkát... harmadszor is kérem!
 várja a vőlegény, türelmetlenséggel!

Szánnyák meg a szegényt, és ne szenvedtessék;
Hanem a menyasszonyt, karjába vezessék."

Erre a kérésre nem válaszolt a kiadó nársnagy, és a szülők.
Ekkor elő állt a második vőfény, az folytatta a kikérést:

"Örökké áldassék az Ur Jézus neve.
Aggya ránk Áldását, a magyarek Istene!
Akihez e-napen száll a búzgó imánk.
Mivel kegyemessen, gondot visel reánk;
Kérjük szent malasztját, egész éltünkben.
Böldogok lehessünk, egész életünkben!
Im eljött az ideje, midőn leányuknak.
Isten törvény előtt, mint szép menyasszonynak
Meg köll jelenni, hogy házasságra lépjen!
Mátólfogva egészen újjöleletet éljen!
Szépen kérem tehát, az édes szülőket.
Becsássák ez utra, édes gyermeküket!
Kérjék Istenünket, Hintse ránk Áldását.
Tegye böldeggá, az ő szent házasságát!
Mélyén tisztelt nésznép, ékes gyülekezet.
E-vándor csapatom hozzátok érkezett
Óhajtástek bételt, türelemmel vártunk.
Hogy ti vigasztatok, mi-meg szomorkottunk!
Végre elérkezett, a várva-várt óra
Hogy ami sorsunk is, megforduljon jóra!
Most mi azért jöttünk, tisztelettel kérjük.
Vőlegényünk párját, aggyák most ki nókünk!
Ki már bánatában, sem eleven- semholt.
Pedig még ma reggel, semmi bajja sem vót!
Ő engemet vádól, bennem talál hibát.
Mért nem viszem hozzá, kedves menyasszonyát?
Ha most kinem aggyák!...Erő-hatalemmal
Viszem há párjához...Báter csapatommal!!
Készítsék hát utra szép menyasszonyunkat.
Eljött az ideje, hogy el bucsuzzanak !

Ekkor elő lépett a kiadó nársnagy, így szólt:- Isten hozta a kedves vendégeket ! Ezennel át adom a menyasszonyt szerelmes párjának!
Belépett házba és kivezette a menyasszonyt. Até ölelték egymást és megcsókálták. Ekkor föltüzte a vőlegénye mellére a vőlegénybokrétát.
Ezután ismét az első vőfény állt elő és elkezdte az esküvő előtti menyasszony bucsú fehásszát mondani :

Örömmel viradt föl reám e-szent reggel.
Kedvel üdvözöltem, ártatlán szívemmel.
De most a keblemet, szerongás fogja el

Mert a házas élet utjára lépek fel.
 Hosszú az én utam, melyre most indúlok.
 Azért jó Istenem, tehozzád fordullok !
 Kérlek hogy elne hagyj e-nehéz sorsomban.
 Szent fiaddal állj mellettem nyomban!
 Mert ma változik meg, életemnek sorsa.
 Vagy hóltig örömré, vagyörökös búsra.
 Azért én Istenem, ne haggy-el, légy velem.
 Bocsásd meg ellened elkövetett vétkem!
 Add...hogy boldog legyen, az én páros-éltém!
 Minden ösvényen, telégy a vezérem...
 Szívemből szeretett édes jó szüleim.
 És kik jelen vagytok, rekonim, barátim!
 Kisérjétek el ti, az Istenházába.
 A Mindenhatónak, szentelt templomába.
 Kérjétek az Istent, értem imátkozva.
 Bő áldását aggya, szent házasságomra!
 Szünjék meg mostan a hegedük zengése.
 A sirkantyuknak is némüljen pengése.
 Mert bucsuzásomnak, most léssen kezdése.
 E-mátka bucsuzik édes szüleitől.
 Szívéből szeretett jó testvéreimtől!
 Szóllana...de nemtud, látom bús arcáról.
 Elmondom tehát én, mit elmélye gondól.
 Csendességbe legyünk, nemes kompánia.
 Gyermeki suttegás, kissé tűnjék hátra!
 Kedves menyasszonyunk, most kezdi bucsúját,
 Mielőtt itthagyná szülői hajlékát !
 Én kegyes Teremtőm, Áldom szent felséged.
 Gondviselésedért, hálát adok néked!
 Hogy engem e-hajlékban engettél születni.
 Kedves szüleimnek, gyermekévé lenni!
 Kik a tenevedben szépen fölneveltek
 Meg óvtak a rossztól, jóra serkentettek !
 Tápláltak, ruháztak, rám gondot viseltek.
 Mindig azt keresték, mivólnék javamra
 Soha sem akartak semmit a káromra!
 Most midőn a házaséletet fölveszem.
 Szent akaratodnak uttyait követem.
 Áldást adnak reám...Imátkoznak értem.
 Hegybóldogságomra, válják ez újj ólésem!
 Én édes Istenem, add Áldásod rájuk.
 Hogy beteljesüljön, minden óhajtasuk !

Jó testvéreim is, áld meg én Istenem. ←
Kik oddig békében, együtt éltek velem.
Egykor orozágodba juthassanak velem.,,
Jó leány pajtásim, néktek is kívánom.
Legyetek boldogok ezen a világon.
Jóságtekért, az ég áljon meg titeket.
Adjon majd néktek is, szép páros életet.
Kik itt egybe gyűltünk, barátim, rekonim.
És együttvéve a kedves szemtődaim.
Kisérjetez tiis az Isten házába.
A mindenhatónak szentelt templámába.
Kérjétek az Istent, értem imátkezva.
Bó áldását adja, szent házasságomra!
Induljunk el most már, az Isten nevében.
A hosszú utunkon vezéreljen Isten !...
vége.

Hadlássák gyermekük, igaz boldogságát.

5 Holtuk után add meg, lelkük koronáját! 1)

Ekkor megint a második vőfény állt elő, a menyasszonyt búcsúztatni:

"Tisztelt vendégsereg, egykis csöndöt kérek!
Nagyon fontos mondanivalóm van néktek.
E-hajlék fészékében, nőtt egy szelid galamb.
Az ő érdekében volna egy-két szavam!
Egymásiránt érzett igazi hűsögre.
szívükből fakadó örök szeretetre,
Tesz ma fejedelmet, menyasszony-vőlegény.
Ki szószellőjének, most engemet fölkerít.
Mert ő szólni nem tud, látom orcájáról.
Igyhát én mondom el, hogy ő most mit gondól!
Először búcsúzom jóapám te tőled.
Ki oly szeretettel neveltél engemet.
Bűnyonta a szived, ha engemet bajj ért
Neveltél engemet az Urnak nevében!
Tiszta jó-erkölcsbe, szorgalmas munkában.
Hogy részesülhessek, Isten áldásában!

/Ekkor megcsókolta apját./

Bucsu az anyától.

Kedves édesanyám most hozzád fordulok.
Szerelmeles dajkám, tőled elbúcsúzek!
Ki jóra intettél, a rossztól féltettél.
Engemet ily hamar, szárnyamra engedteél!
Ki bölcsőm rengetéd, hosszú éjszakákon.
Álmimon virasztál éjszakákat...hányszor!!
Had csóköllem most meg, azt az áldott kezét.
Melyekkel neveltél, kedves gyermekedet.
Búcsút veszek tőled, hulló könnyek között.
Szeretett jóanyám... jóságed köszönöm!
Csókold meg leányod, mielőtt elmenék.
Áldjon meg az Isten, minden jóságedért!

Bucsu a testvérektől.

/Megcsókolta anyját/

Kedves testvéreim!...búcsuzásul hozzátok is szólok.
Kiknél együtt telt el, vidám gyermek korom.
Kiknél megsztottam, minden vig öröömöm.
Jó indulattal én, mindezt megköszönöm!
Légyen Isten áldása rajtatok örökön!!

/ Testvéreit is megcsókolja/

Ekkor az elsővőfény karonfogta a menyasszonyt és beálltak a sorba, a násznagyok után. A vőlegénypedig utánuk az első nyeszolyólánnyal.

Az elsővőfény fejtatta a bucsuztatást:

"Főlviradt e nagy-nap, a mi örömünkre.
Mikor a menyasszonyt visszük esküvőre!
Jobbomon övele büszkőn megyek végig.
A Kapolyi utcán, a templomi-szószerkig.
Ott állt adom a kedves vőlegényének.
Teljen benne öröme, neki is szegőnynök!
Ráér még megtudni; Jeruzsálem. Makó!
Hamajd szól az asszony: Hej, eb-uraf Pakó!
Ezen a világon semmi sem örök.
A bánatok után, jönnek az örömök!
Ne sirjatok tovább... Nem megyünk temetni.
Hanem a boldogság főrását keresni!
Mellyet ha meglelünk; Nincs bánat, nincsen gond.
Hogy ezt hamar kapjuk, induljunk innadr most!"

/Ekkor elindult a menet./

A rezes banda pedig a menet után fújta a szép lakodalmi nótákat:

"Nem ám az-az asszony, nem ám az-az asszony, kinek sok ludja van.
Hanem az-az asszony, hanem az-az asszony, kinek széplánya van!
Szépen fölneveli, szőrnnyára ereszti!
Könnyes szemmel nézi, fájó szivvel nézi, mikor más öleli!

Nem ám az-az ember, nem ám az-az ember, kinek jó leva van!
Hanem az-az ember, hanem az-az ember, kinek jó fia van!
Mit-ér az a jó-ló, sallanges szerszámmal!
Ha a fia buta, ha a fia dúrva, az ülőkosárba!"

Utánna pedig ezt fújta a banda:

"Viszik a menyasszony selyem ágját.
Csengős kecsin viszik a ládáját!
A ládája telle, teles-tele,
Csak a szive vágyik visszafele.
Gyöngykoszorut tettek a hajára.
Arany gyűrűt húztak az ujjára!
Esküvőre indul... indul-indul,
Szeméből a könnye is kicsördült!"

A sok hivatalos vendég a menet után menve kíséerte őket az esküvőre.
Mikor a templomhoz értek, a két násznagy bement a lelkeszi hivatalba,
bemutatni a házassági levelet, amit a jegyzőtől kaptak. Utánna a lel-
kősszel együtt mentek a templomba.

A násznép akkorra már bement és körül álltak az urasztala mellett.
A menyasszony mellé álltak a nyoszolyólányok, a vőlegény mellett a
nyoszolyó asszony és a vőfények.

A kántor tanító pedig gyönyörű nászindulókat játszott az orgonán amíg a pap benem ért. Mikor a pap beért a templomba, elkezdte a 100-dik, dicsőret második versét énekelni:

"Mennyben lakó én Istenem, könyörgök légy mindig velem!
Ha kél a fény napkeleten, a Te szemed rajtam legyen.
És ha leszáll napnyugaton, Telogy Atyám az általom.
Terjeszd ki rám Áldókezed. Legyen Áldott a Te neved!"

Éneklés után imátkozott a pap, majd a Bibliából olvasott föl. És szép prédikációval adta a jótanácsot az ifju párnak. Ezután az eskütétel következett. Azt mondta a pap: -Most pedig Fogjátok meg egymás jobbkezt, a jelenlevőket pedig kérem áljanak föl!

Ekkor a menyasszony úgy nyújtotta oda a kezét, hogy az övélegyen felül. Mert a régi szólás-mondás szerint, annak az akarata teljesül a házasság alatt, amelyiknek felül van a keze az eskü alatt.

A pap folytatta: -Először azt kérdezem tőletek, szeretitek-e egymást? Késszek vagytok-e az Egyház törvénye szerint házasságot kötni? Erre Egyszerre felelték mindketten: -IGEN!

A pap folytatta: -Először menyasszony, te mond utánam hangos és érthető szóval: "ÉN Biró Eszter, esküszöm az élő Istenre!

Aki Atya, Fiu és szentlélek, teljes szentháromság, egy örökisten!
Hogy ezt a férfit, akinak most Isten színe előtt kezén vagyok szeretem! szeretetből megyek hozzá, Isten törvénye szerint feleségül!
Hozzá há-leszek, vele megelékszem, vele szentül élek!

Vele tőrök, vele szenvedek! És én őt, sem egészségében, sem betegségében hitetlenül elnem hagyom!... Hanem egész életemben, hűséges segítő társa leszek!... ISTEN ENGEM ÚGY SEGÉLJEN!"

Ezután a vőlegénynek mondta a pap: -Most vőlegény te mond utánam:

"Én Samu József, esküszöm az élő Istenre! Aki Atya, Fiu és szentlélek, teljes szentháromság. Egy örök Isten!

Hogy ezt a nőt, akinak most Isten színe előtt kezét fogom, szeretem!... Szeretetből veszem el őt, Isten törvénye szerint, feleségül!...

Hozzá há-leszek, vele megelékszem, vele szentül élek!

Vele tőrök, vele szenvedek. És én őt, sem egészségében, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan állapotjában, hitetlenül elnem hagyom!... Hanem egész életemben. Hűséges gondviselője leszek!...

"ISTEN ENGEM ÚGY SEGÉLJEN!"

-Isten titeket úgy segéljen! mondta eskü után a pap. Utánna még imátkozott az ifju párért, majd odament szét vette az ifjupár kezét és szerencsét kívánt nekik. Ekkor a nyoszolyó asszony megköszönte a szép beszédét és átt adta neki a két rozmaringos almát. Egyik vót a papé, másik a kántoré.

Azután ezzel az énekkel fejeződött be az esküvői szertartás :234.d.3-v.

" Im,előtted állnak Istenem ! Kik egymással frigyre léptek;
Fogadd, kérünk, őket kedvesen. És vezessed minden léptek ;
Legyen csendességük ; Házi békességük, Hogy szent nevedet
Áldják, magasztalják. És szívébe zárják, szeretetedet !"

Ezután mindenki kiment a templombul, az ifjupár a két násznaggal bementek a lelkészi hivatalba, beírták nevüket a házassági anyakönyvbe. Ez idő alatt a násznép, trombitaszóra táncolt a templom előtt. Miker az ifjupár visszaért a paptul, sorba állt a násznép és indultak vissza a menyasszonyos házhoz.

Ekkor már a vőlegény vezette a menyasszonyt.

A sok hivatlan fiatalság is hazakísérte a menyasszonyt, csak a vőlegény szülei mentek haza a templomtól, hogy Este kellőképpen fogadhassák a násznépet, ha mennak hozzájuk a lakodalomba.

Miker hazaértek az esküvőrül, a vőfény igyköszöntötte be az újpárt:

" Itt vagyunk jó szülők, a templomból jöttünk.

Az Édes Józus is ott vale közöttünk !

Halletta az esküt, melyet ők kötöttek.

Az Urnak szolgája megáldotta őket.

Mi is imátkozánk, kik ott valánk, értük.

Adja szent Áldását a házasságukra .

Légyen frigyük Áldott, Isten előtt tiszta !

Egész éltük legyen...mások előtt minta!"

Ezután indultak be, de az ajtó küszöpre söprüt fektettek, azon köllött átlépni a menyasszonynak.

A régi babona szerint, akkor lessz könnyen fiazó ,ha az esküvőrül hazamenet átt lépi a söprüt.

Ezután a násznép asztalhoz ült ebédezni, a hivatlan fiatalság pedig az udvaron táncolt a rezesbanda szóra. Ez vót a sirató bál.

Ebédelés után, a násznép is kiment és együtt táncultak a hivatlanokkal a siratóba, az esti harangszóig.

A tánc szünet alatt a nyoszolyólányok és a menyasszony, ebédherdó vókákba finom kalácsot és kuglófot vittek ki, a hivatlan vendégeket és gyerekeket ,sorba kínálták belőle.

A vőlegény és a vőfények, bort vittek ki és a hivatlan legényeknek adták, hogy azoknak is jókedvük legyen.

Miker az esti harangszó megkondult, megszűnt a siratói tánc. Kezdődött a menyasszony bucsuztatása. A hivatlan vendégek is megvárták a bucsuztatást, csak azután mentek haza.

Az első vőfény a szülők elé vezette a menyasszonyt és elkezdte a bucsuztatót mondani. Mindenki odament meghalgatni a bucsuztatást.

Bucsuztatás a szülői ház elhagyásakor.

" Kedves vendégsereg, egy-két szóra kérem.
Csak pár szót indítottok, amíg végét érem.
Egymás iránt való igaz szeretetre,
Isten és ember előtt való szép életre.
Tett ma fogadalmat, menyasszony és párja.
Ki a mainapot, oly nehezen várta.
Mielőtt indulnak az új otthonukba.
Szenteljünk néhány szót, mostan a bucsura.
Mert méltó... midőn ily utra elindulunk.
Isten és ember előtt, hiven beszámóljunk.
Hegedülnek szünjék a zengése
És a sarkantyuknak is vidém pengése.
Bucsuzásnak, most léssen kezdése...
A mátká bucsuzik kedves szüleitől.
Szívéből szeretett, jó test-véreitől !
Szólalna de nem bir... látom orcájáról.
Én tehát elmendem, mit elméje gondól.
Kedves jó szülim...mikor hozzátok beszélek.
Akkor, a szívemben nagy fájdalmat érzek!
Tinóktek köszönöm, hogy a földön ólek.
Hogy fölneveltetek, hálát adok néktek !
Ti irányítottátok az én utaimat.
Lelkemből elűztétek minden bús gondomat !
Örömmel töltöttétek be valómat.
És adtatek nékem, mindenféle jókat !
Isten rendelése...hogy tőletek elváljak.
Választottfőrrjemmel, külön uton járjak !
Dezórt lélekben mindig itthon leszek.
Áldja meg az Isten, a ti éltetek !"

Ekkor a menyasszony megcsókálta szüleit, testvéreit és rokonait.
Utánna a vőlegény kivezette az udvarba, ott párosával serba áltak.
Az ifjupár ment elől a násznagyok után. Elindult a násznép a vőle-
gényes házhoz. A rezes banda fujta, a násznép pedig ezt dalolta:

" Anyám, anyám, kedves édes anyám !
Tevóltál a fölnevelő dajkám !
Leányságomnak hejh... denagyon örültél.
Engem a más-házához fölneveltél !"

Akiknek vót puskájuk ekkor is lődöztek és a legények gyufafejjel
töltött lyukas pincekúlycsokkal durrogattak.
Eről az egész falu tudta, hogy most kísérik a menyasszonyt a vőlegényes
házhoz.

Egész uton fújta a rezesbando, a vőfények pedig nagyokat kúr-
gyogattak. mikor a vőlegényes ház elé értek ott ezt dalolták:

"Édes anyám gyűjjön csak ki, az ajtaját nyissa kend ki !
Itt hozzuk a legszebb menyét, Biró Eszti kökényszemét !

Édes anyám gyűjjék csak ki. Az ajtaját nyissa csak ki !
Meghoztuk a legszebb menyit. Kedves fia feleségit !"

Mikor az udvarba értek, az örömszükök már várták a násznópet.
A menetből elő lépet az elsővőfény és elkezdte a köszöntőt:

"Tisztelt háznép, szeretett jó szülők.
Fiatokra nézve tudom hogy örültök.
Elhozta közötek, az ő édes párját.
Biró Gáspár uram, galambszívű lányát ;
Ő aranyozza be, fiatok életét.
Meg osztja véletek az ő szeretetét.
Fogadjátok őtet, meleg szeretettel.
Ő is viszonzza, illő tisztelettel !
Epekedve várják, be-becsáttásuká.
Fogadjátok őt...mint kedves lányotokat !"

Ekkor a második vőfény is elő állt és így folytatta a köszöntőt :

"Örökké áldassók az Ur Jézus néve.
Adja ránk áldását a magyarek Istené !
Kihez e-nap száljon, a mi buzgó imánk.
Mivel kegyelmesen, gondot viselt reánk!
Kérjük szent malasztját, egész életünkben.
Hogy boldogok legyünk, egész életünkben!
Sok fáradozásunk, nemesett hiába.
Drága kincsét hoztuk, önök hajlókába !
Im itt a menyasszony, velünk megérkezett.
Kedves öröm szülők, fogjanak vele kezét !
És... adjanak neki e-családba helyet !"

Ekkor a szülők odamentek a menyasszonyhoz, megölelték és megcsókol-
ták és ezt mondták : "-Isten hozott kedves lányom ! Legyetek na-
gyon boldogok!" Ekkor az örömanya be-tessékelte a násznópet és
asztalhoz ültette őket.

A fő-helyre ült az ifjúpár. A vőlegény mellett a nyoszolyó asszony
és a násznagyok. Kétfelül a nyoszolyólányok és a vőfények.
Ekkor elő állt az első vőfény és elmondta az asztalhoz ültetési
köszöntőt:

"Picsérettel legyen tele ez a hajlók.
Csendességbe legyünk, hogy beszédem haljék !

szomorúság, bánat mitőlünk távozzék
 Aki nem tud semmit az tőlem tanuljék!
 Urain, az asztal megvagyon terítve
 Tányér kanál villa elvagyon készítve
 Jönnék az ételek is szépen sorjában
 Ez a sok szép főfény nem áll itt hiába.
 Nehogy az asztalon az étel elhűljön
 Főfőlegítése doloba kerüljön.
 Tessék hát uraim helyre telepedni
 A muzsikásnak föl kell melegedni.
 Méltó, hogy az öröm közöttünk terjedjen.
 Ételen italban testünk részt vehessen.
 Neféljen ám senki, csömrőt nem fog enni.
 Minálunk a gyomrát nem rentja el semmi.
 Legények érkeztek, messze Ázsiából,
 Magyarek régi szép híres hazájából.
 Ügyességben párjuk sehol a világban.
 Remélem panasz nem lesz a feltálasztásban.

Ezután a második főfény ált. elő és mondta el a vacsora előtti beszédet:

Szerencsés jóestét kívánok, uraim e házban,
 Összegyűlt asszonyainknak itt jelenlévő ékes ifjuságnak.
 Kikbe öröme telik jó házigazdánkknak.
 Szépen felkórom e becses társaságot
 Hagyják kiéssé félbe e szép mulatságot.
 Míg elmondom, hogy én kivagyok, mivagyok.
 E királyi házban tenni mit akarok.
 Jó házigazdánkknak királyi hatalma
 E mennyegzős ház az ő birodalma!
 Kinevezett engem belügyminiszternek,
 Remélem... Önök is mind beleegyeznek.
 Hogy e terhes állást méltón betölthessenem
 Házunk vendégeit kielégithessenem,
 Hamarosan egy nagy körutazást tettem.
 A világ négy táján mindent megfigyeltem.
 Párizst Londont, két nap bejártam számadron
 A sötét Afrikát kétféle két nyáron.
 Valamennyi négert nevével ismertem.
 Nókik e szaharán paprikát ültettem.
 Afrikából mentem Ausztráliába,
 Alig fél nap alatt... fájt a lovam lába.

Áldott világ van ott, elsem hiszik talán,
 sült malacok járnak az emberek után.
 szalonnahidakkal kötik át a folyót,
 És ami a legfőbb, ..nem fizetnek adót!
 Hogy enand eljöttem, kilenc mázsa voltam,
 Mig a tenger hátán ide lovagoltam,
 Nem csoda, hogy én így lesoványodtam.
 Amint mostan látják, sokat tapasztaltam.
 Én a politikát nem könyvből tanultam.
 Ujhivatásomhoz alaposan értek,
 Tisztelét násznagy urem egy pohár bort kérek!
 Mostmár elmegyek a konyhán is szétnézek,
 Megtekintem, hogyan készülnek az étkek?
 Szakácsunk mi mindent süt főz vacsorára?
 Visszatérek ismét karácsony napjára.

Ezután ismét az első főfény állt elő és folytatta a beszámolót a vacsoráról:

Tisztelét vendégsereg, szót kérek Uraim,
 Hallgassák meg sokat jellemző szavaim.
 Künn jártam a konyhán, hol az étkek főnek,
 szakácsaink már egyhate sürgölődnek.
 Hogy mi mindent főznek, fogalmuk sincs róla,
 Karácsonyának készül tizenkilenc golya!
 Hizlalt verebeket forgatnak a nyáron,
 Medvetalpat sütnék akácfaparázson.
 Nyulaknak farkából főzik a paprikást
 A héjjas krumplihoz fogadtak egy halászt.
 Franciaszakácsunk főzi a gölödint,
 Spenóttal, csuszpájszal, megraktunk három szint!
 A nagy üstben rotyog a töltött káposzta
 A szomszéd kuttyája jól körül hugyozta.
 Bele van darálva három hizott béka,
 Ugy megnől a hasuk tőle mint egy vóka!
 A finom bagulyást bagrácsokba főzik,
 Melynek az illata ide is beérzik.
 Bele van aprítva a sok disznócsülök,
 Ugy szól az alfelük attól, mint a "Tulók."
 Tévzsíron sütik korpából a fánkot,
 Káposztába rakták a szalonnás ládákat.
 És hogy még miféle? mártás vagy százféle .
 Kitudna mind sorra beszámolni véle.

süteményünk is van, turóval lekvárral,
 jól meg is cukroztuk 150 hombárral
 Tehát ennivalónk elég két hónapra,
 csak az legyen, ... aki az asztalra felhordja??

Éljen!

Ezután következett a legényavatás:

Az első **V**őfény **f**őlkérte a násznagyot a legényavatásra; nádpálcát adva a násznagy kezébe; miután a következő vers mondásába kezdett:

Tiszteljt násznak uram ismét megjelentem,
 Van már hadseregem ezennel jelentem.
 Mostmár kiállhatok a csatamezőre
 Törökkel, tatárral véres mennyegzőre.
 Amig ezt a tábort összeverbuváltam.
 Szép magyar hazánkat egészen bejártam.
 Voltam dunántulon, a bércecs Erdélyben,
 Nagy magyar Alföldön, a Kárpátok tövében;
 Zászlóm alatt van most egész ország népe,
 A magyar ifjuság nemzetünknek éke;
 Székely testvérek, a Kunok és Jászok,
 Meglátják, hogy futnak tőlük a Besnyákok.
 Mindegyik katonám, magyar vérből való,
 Hiszem, hogy közöttük egy sem lesz áruló!
 Harcba edzett hősök, akárcsak jó magam,
 Vizsgálja meg őket tiszteljt násznagy uram!

Ekkor a versmondó nyolc legényt a násznagy elé állít, mindegyikre egy egy verset mond. Ekkor a versmondás után a násznak mindegyiket a pálcával hátba üti. Ezzel fel van avatva ételhordó **V**őfénynek. -

Most következnek az avatási köszöntők:

Ez a két dalia, Attilának vére,
 Egyik kissé, sántit a tyukszemére.
 De már ez a mássik, talpig derék legény,
 Kedvenceledele, a jó turóslepény.

Éljen! /hátba üti a násznagy/

Ez a magyar itten, Betend nemzetsége,
 Sovány egy kissé, de van jó egészsége.
 Tréfálkozni véle nem is igen lehet,
 Jószívü a lelke, azonnal pityereg.

Éljen! Hátba üti...../

Ez Rákócz fajta, elszánt Kuruc gyereke,
 Ugy elalszik náha, hogy beköpi a legyek.
 Él hal a lányokért,persze csak titokban,

Kitűnően táncol, maga a sarokban,
Éljen! Hátba ütik....

Ez Bátori gyerek, meg is látszik rajta,
Akkoraa feje mint egy üres pajta.
Bajusza nincs, de lesz..... azt is elmondhatom.
Ha pórtáját lekvárral keni jó vastagon.

Éljen!.... hátba ütik

Ezt már nem is tudom kinek maradványa?...
Nehéz fölismerni, holló-e, vagy kánya?
Csak annyit látek, hogy hétéves a szája.
Bánom hogy két zubbonyt nem húzattam rája.

Éljen!!!... hátba ütik

Tessók megnézni ezt! Milyen pofát vágott?
Pedig ő ette meg a kenyhán a mákot!
Szépen vagyunk öcsém oda a böcsület?
Itt ez a sok szép lány szemedbe kinevet!

Éljen!... hátba ütik..

Hát Te részeg disznó! Így rukkolsz ki nőkem?
Pedig tebenned volt minden reménységem!
Mikor mosdottál meg? k... Talán a múlt nyáron?
Bujj el a sarokba, hogy senki meg ne lás son!

Éljen!.... hátba üt..

Tehát jó Urain, ismerik seregem
Mivel a törököt, Franciát megverem!
Ha e sereg fölkel, régen megvan írva,
Nem virrad a magyar soha többé sirva!

Éljen!!!

Ezután a Vőfények fehérkötényt kötöttek eléjük és megkezdték az étetek behordását.

Mindenfajta ételt külön felkészöntöttek,
A két első Vőfény fölvaltva mondta a verseket.
A leveskészöntő:

Szerencsés jóestét tisztelet násznagy urak, érdemes vendégek,
Örömmel jelentem, hogy készen vannak az étkek.
Szívemből örülök, hogy idáig értem,
Asztalra adhatom amit megigértem.
Mondjunk dicséretet a nagy Uristennek!
Amiért bennünket szent kegyelmébe vett.
Emeljük fel hozzá buzgón sziveinket,
Kérjük, hogy áldja meg a mi ételünket!
Ezen első tálban jó huslevest hoztam,
Tudom, hogy érte nem hiába fáradtam.

Aki ebből eszik az ótvágya megjön,
Kinek kanala nincs, kérjen mástól kölcsön. Éljen!!!

Folytatja a második fővény.....

Itt a forró leves, az étkek alapja,
Vigyázzon szájára aki ezt bekapja.
Ez vet a többi jó ételeknek ágyat
Kívánok hozzá, pompás jó ótvógyat!

A leves után az első fővény a tyukhust köszöntötte:

Gyöngé tyukhust hozok én itten termával,
Csak negyven tavasszal járt ez az anyjával.
De a forró gőzben porhanyóssá váltott,
Mert ily társaságot még sehasem látott!

A másik fővény pedig a rizsát köszöntötte be:

Kezem közt e tálban gőzölgő a rizsa,
Aki ebből eszik, nem lesz annál hiba.
Benne vagyon ebben a jó keményítő
Finom püspök falat rajt az izesítő.
A főlegény... ebből ajánlom, jól lakjon,
Nászójszakán.... nehegy szőgyne maradjon.!

Jót nevetett a lakodalmi vendégsereg a tréfás köszöntőkön.

Közben a borosüvegeket is hozták az asztalra, mert így köszöntötték:

Sziv vidámitásra Isten a bort adta,
Amint zsoltárában szent Dávid mondotta:
Jó gazdánk hordaját most megcsepegtette
Telt üveg borait ide behozatta.
Tessék jó uraim e borból igyanak,
de egy pohárkával nekem is adjanak.

Mikor a poharekat tele töltötték, a násznagy fölemezte a poharat és azt mondta: - Első poharunkat üritjük az ifjupár egészségére.!

"Isten éltesse soká az ifju párt"!

Akkor mindenki felállt és fenékké üritette a poharát. A zenészek tust húztak hozzá!

Ezután a paprikáshust köszöntötték:

A magyar gusztusnak nincs e földön párja,
Magyar konyhán készül az étkek királya!
Mit el nem cserélnék soha senki mással,
Ezer esztendeje eszi a magyarság,
Termé a paprikát bőven magyarországi!
Mivel házigazdánk talpig derék magyar,
Házánál szőgyent vallani nem akar!

Készítettett, olyan paprikáshust nekünk.
 Elnem feledjük azt, soha amig élünk !
 Apróra vágatott, három szilajbikát.
 Nem kimélte tőle , a szegedi paprikát!
 Im ittvan, kóstólják, lakjanak jól ebből.
 Igyanak rá bőven, a boros üvegből !

Éljen!

Ezután a párolt marhahust vitték és a paradicsom mártást. Az első a marhahust köszöntötte:

" Én ez eledelért, de nagy próbát tettem!
 Egy szilaj bikával , két nap verkedtem!
 Végül is én, legyőztem a bikát.
 Most én idehoztam, megfőzve a húsát !"

A másik vőfény a mártást köszöntötte:

" ~~Im~~ Ime ide hoztam, ezt a finom mártást !
 Melytől a vőlegény , a menyasszonyra rá-mász !
 A vőfények pedig , a nyoszolyólányokra.
 Násznagy urak pedig, a szép szakácsnékra!"

Ezután pedig a pecsenyét köszöntötte ez első vőfény:

pecsenyét is hoztam, még hozzá kétfőlért.
 BE hoztam a kakast, meg ezt a szép jércőt !
 Hogy jutottam hozzá: elmesélem szépen.
 Legyünk csendességbe, nagyon szépen kérem!
 szaladott a kakas, a jérce nyomában.
 Én meg fogtam magam, futottam utánna!
 Elis kaptam őket, gyorsan hamarjában,
 Tüstönt beszaladtam velük a konyhába.
 N yakukat elvágtam, jól össze kötöztem.
 Egy nagy serpenyőbe, bele gyömöszöltem!
 szép piros barnára, sült meg ott a bőre.
 Ezáltal lett, finom pecsenye belőle !
 Tessék jó uraim ! Vegyék és kóstólják.
 Utánna pedig , borral lecsólgassák ! Éljen!

A második vőfény a tőtött tyukot így köszöntötte:

Jaj, de fáradt vagyok, tán szólni sem tudok.
 Konyhából elcsentem , ezt a tőtött tyukot!
 Kivan ez bélelve, mindenféle jóval.
 Ugy-ül itt e tálba, mintha most is tojna!
 De, hogy a szakácsné, rajta ne csiphessen.
 És ez a tőtötttyuk el-ne röpülhessen.
 Menyasszonynak aggyák a bűspököfalattyát!

Vőlegénynek pedig, a jó hasa husát!
 A nyoszolyó asszony, megkapja a nyakát.
 Násznagyeknek pedig, aggyák a taraját!
 Testén...a vendégek esztezzanak szépen.

Csak a kettő combgyát, haggyák meg énnökem!

Ekkor odament a vőfény a nyoszolyólányához, bort töltött a poharába mikor koccintottak, így köszöntötte:

Nyoszolyóleányom, drága virág szálam.

Nincsen méked párod, széles e világon!

Hogyha a jövő farsangot megvárod.

Engedgye az Isten, én legyek a párod!

Ezután a süteményt és a kalácsot vitték be, azt így köszöntötték:

Tsmét megjelentem, ha vártak rám, ha-nem!

Azt akarom meg-ne átkozzák a nevem.

Ne-mondják, hogy ilyen-olyan lusta vagyok.

Hogy önök éheztek, én meg az időt rablom.

Förtuna asszonyunk kedvenc fia vagyok.

Szernese csillagom, most is büszkén ragyog!

Üres kézzel engem, jönni nem is látnak.

Van is ám sok bajja, velem a szakácának!

Most is süteménnyel, jöttem megrakódva.

Még meleg egészen, meg is van cukrozva

Van itt rétes béles, diós, szőlős, mákos

Cukros sütemény is, és kifli lekváros

Aki mákost szeret, vegyen csak mákosat

Ki lekvárost szeret, vegyen lekvárosat.

Guasztusra minálunk senki törvényt nem szab,

Olyant vesz mindenki, amilyent éppen kap! Élje!

Az ifjupárral szemben a menyecske asszony szülei ültek és a pap.

A vacsora előtt és után a pap imát mondott. Ezután megkezdődött

a nótázás. A muzsikások huzták a szép lakodalmi nótákat, ezt az egész lakodalmi vendégség dalolta a muzsikásokkal.

"

" Asszony lesz a lányból a bimbóból rózsá,

Sok sok édes percből sok sok boldog óra,

Órákból a napok, napokból az évek,

Fekete hajadból lassan hófehér lesz.... Lassan hófehér

lesz.

Meg nem állíthatjuk az idő múlását,

Késő ősz időben levél lehullását.

Az idő elmulhat, a levél lehullhat.....

De a mi szerelmünk soha el nem mulhat, soha el nem

mulhat.

A nóta után jött a második Vőfény ő is mondott egy köszöntőt:
 Adjon az Uristen egy százhektős hegyet,
 Abban szivderítő finom jó rizlingbort.
 Benyakalunk abból jó egynéhány iccét,
 Az mezzatja csak meg a férfi gerinét.
 Utána jöhet a muzsikaszó...haj,hó,
 Tüzes menyecskével, táncot ropni de jó!
 Noé apánkat is holtig áldjuk érte,
 Hogy a finom szőlőt bárkájába vitte,
 Mert olyan a jó bor,...Akár a menyecske.
 Jaj de jó mindegyik,...reggel dőlben este!
 Ezért hát mindkettőt módjával élvezzed!
 Ameddig értelme vagyon életednek.
 Ha nem érzel izét...menyecskének,bának,
 Annyi ér életed,...akár egy vón lónak!

Ezzel a köszöntővel mindenki egyet értett. Azt mondták, ez aztán csakugyan igaz.

A nyoszolyólányok is kiviccelték a Vőfényeket. Tele töltötték a Vőfények poharát és lapos tányérral leborítva, gyors mozdulattal azt felfordították, hogy a pohár szája volt alul a tányéron. Ezzel kínálták meg a Vőfényeket. Ha ügyes volt a legény, akkor visszafordította a poharat és kiitta belőle a bort. De ha nem akkor kifolyt belőle a bor. Ezért a Vőfények tréfás köszöntőt mondtak a nyoszolyólányoknak.

Nyoszolyólányom felfordult poharát azért adta nékem
 Hogy a pajtásokba én őt kikísérjem.

De hogy minket addig senki ne keressen,
 Násznagyurat kérem, az ablakon lessen.

Utána nagy nevetve kiszaladtak a Vőfények a konyhába.

Ezután bejött az első Vőfény és elkiáltotta magát: fölkérem a násznagyokat hordják ki az asztalokat!

Nekiálltak a násznagyok és a Vőfények és kihordták az asztalokat és padokat. De az ifjupár előtti asztalt bent hagyták. Arról reggelig nem fogyhatott le reggelig az étel és az ital. Mert a régi monda szerint ha az ifju pár asztaláról elfogy az étel vagy az ital, akkor az ifju pár élete nélkülözésekkel lesz tele. Mikor kihordták az asztalokat, a nyoszolyólányok kisöpörték a szobából sok ledobált csontot. Azután felöntözték vízzel, hogy ne porozzók. Mert régen csak földes szőcsák voltak, nem padlás és parkettás. A fal mellett körül bent hagyták a padokat az idősebbek részére. Akik nem táncoltak, azon üldögélve nézték a táncosokat. Ekkor a vőlegény násznagya kért szót. Ő mondott egy verset.

Hölgyeim, uraim egy kis csendet kérek,

Néhány szó mendenivalóm volna nékem

Ezen becses házhoz költözött egy rózsá,
Érezzük jól magunkat e lakodalomban.
Kiknek kedvéért tartják ezt a lakodalmat,
Szívükből kívánok nekik, sok mézes napot.
Tudjuk e házasságot, Isten akker szerző,
Mikor Ádám mellé az Évát teremté.

Azért hát legények kinek nincsen párja,
Mielőbb tegyen szert az Évájára.

Megtöltöttük gyomrunkat mindenféle jóval,
Öblítsük le tarkunkat, jó otálló berral.

Hogy a sok evés ivás, ne nyomja a gyomrunk,

Huzzá rá cigány a nótám, a táncot hadd repjünk!

A zenészek megkezdték a talpalá valót húzni. Megkezdődött a lakodal-
mi mulatság. Tánc után a szünetben, körbeállva dalolták a sok szép
lakodalmi daleket. Ezt is:

Köszönöm anyám, hogy fél neveltél,
Hogy engemet szárnyamra engedted,
Ha én eztet vissza nem szolgálom,
Áldjon meg az Isten azt kívánom.

Mikor a zenészek egy kicsit pihentek, utána újból keztek muzsikál-
ni és a vendégek folytatták a táncot. Tánc közben ezt kurjongatták:
"Kicsi a ház, kicsi hát, kirugom az oldalát! Hu-ju-ju-ju!

Akinek ma kedve nincsen, annak egy csépp esze sincsen! Hu-ju-ju-ju-ju!
Húzták a zenészek, a vendégek pedig velük együtt dalolták:

"Jó bor jó egészség, szép asszony feleség,
Szép asszonynak jónak, vigen járó lónak kár meg öregedni!"

Ezek után a kásapózn szedése következett:

A szakácsné kezét könyékig bekötötték ruhával és úgy kísérte be a
vőfény a vendégek közé. Nagyot kiáltva kezdte a köszöntőt:

Ácsi cigány!.....Tisztelít vendégsereg egy kis csendet kérek!

E derék szakácsnét szörnyű nagy baj érte,

Napok óta mindig azon fáradozott,

Hogy a vendégeknek jó vacsorát adjon.

Ahogy a bográcsban a kása pöfögött,

A forró kása a kezére fűsögött.

A kása a kezét úgy agyon égette,

Sürgősen orvoshoz kell menni végette.

Igen ám!....de nincsen egy lyukas garasa,
Mit a gyógyításért orvosnak adhatna!

Kedves vendégsereg könyörüljék rajta,

Garasát mindenki e tányérba rakja.

Hogy a szakácsnénak keze meggyógyuljon

És ez vele máskor elől ne forduljon!

Ekkor a vőfény egy üres tányérral a kezében sorba járta a vendégeket. Az összesedett pénzt a zenészeknek adták, hogy jobb kedvvel muzsikáljanak. Ezután a legények biztatására mondott egy verset a vőfény.:

Tisztelt vendégsereg engedelmet kérek,
Méltóztassanak egy kis figyelemre engem.
A szent házasságot Isten maga szerző,
Amikor ez évtől adta Ádám mellé.
Hogy egyik legyenek örömben és bajban,
Há nem is nyukálnak könnyékk a vajban.
Azért hát legények kinek nincsen párja,
Tegyen szert mielőtt szive évájára.
De oda van ám a kutya eltemetve,
Jó asszony palánta, biz....kevés van vetve!!
Mert úgy jár némelyik két araszos nyelve,
Mint a rekkakerék olajjal megkenve.
Duzzog, dörmög, pörül, savanyó az arca,
mint a ma szakajtott óretlen vadalma.
Aki ilyent kap.....azt megverte az Isten,
Mert a rossz asszonynak a földön párja nincsen.

A köszöntő után ismét táncoltak. Járták a szép keringőt, cserdást verbunkost. Csak úgy porzott a szoba földje. Közben fél, fél locsolták vízzel, hogy ne porozzon. Mikor a verbungest húzták a cigányok, akkor a táncos-párok sorban álltak. A férfiak jobb kezükkel megfogták a nők jobb kezét, és úgy járták a verbunkost. Tánc közben ezt dalolták:

Komámasszony meg ne mondja az uránnak,
Hogy eladtam a tyukomat a zsidónak.
Nem - nem - nem - ~~soha~~ So - ha - sem! Nem!

Mikor azt dalolták, hogy "Komán asszony meg ne mondja az uránnak
Hogy eladtam a tyukomat a zsidónak....."

ekkor elengedték egymás kezét, felemelt kezekkel a mutatóujjukkal fenyegették egymást.

Mikor azt dalolták, hogy "Nem - nem - nem!"

Akkor az egyik belecsapott a másik tenyerébe háromszor.

Mikor meg azt dalolták, hogy "sohasem" akkor a másik csapott bele a párja tenyerébe háromszor. Az utolsó "nem" dalolásakor, mind a kettő felemelte a kezét és a felemelt tenyerüket ütötték össze.

Ezután ismét összefogódzva járták tovább a verbunkost.

Ezt a táncot csak lakodalmakban szokták járni. -Egyébb ^münlatságokban ezt sohasem táncolták.

Mikor a táncnak vége lett, a vőfény ujjabb köszöntővel szórakoztatta a vendégeket.

Halljunk szót!

Hölgyem uraim ,lakodalmi násznép !
 Nevegyék rossz néven, hogy én ide állók!
 Önökhöz szólok most és az ifjupárhoz.
 Mivel ma lakodalmom állott be e-házhoz!
 Elszállott az idő, s eltelték az évek.
 Egy eladó lányból, ime ma asszony lett!
 Az Esztikéből ma samu Józsefné lett.
 Ezután majd együtt ássák föl a kertet
 Sok szép boldogságot, abba el ültetnek!
 Nefelejcsot, és még sok-sok más virágot.
 Hogy még mit ültetnek... e-versbe nem mondtam.
 Mivel én vőlegény,eddig még nem voltam!
 Eddig még nem tudtam a szokást el lesni.
 Boldogság kertjébe,mit szoknak még vetni!
 Milyen lesz életük?... azt senki sem tudja.
 Asszony ne feledje, hogy már nem Esztike.
 Férje már úgy hívja :- Tubicám, kis szívem!
 Isten gyermeket ád... azt mondja: Anyukám!
 És ha majd a hajuk egyszer deresedik.
 Tudjuk azt hogy kotten akkor sem feledik.
 Azt a fogadalmat, amit ma letettek.
 Életükben, jóban-rosszban együtt lesznek!
 Legyen bár küszködés,éhinség vagy jólét.
 Akkor is boldog kell...hogylegyen e-hajléki!
 Melyben együtt lesznek, egész életükben.
 Mindhalálíg, legyen az eskü eszükbe.
 Dehát,hoggy ne menjek elén oly messzire.
 Éppen hogy majdnem az életük végire.
 Énmost tovább megyek és párszót folytatok.
 Remélem...én ezzel senkit nem untatok?
 Mivel más is akad, aki boldog máma.
 Előveszem most... és átt térek rája.
 Boldog ma az anya, boldog ma az apa.
 Biztos régen vártak ,ők is eme napra!
 Megnőtt gyermekükre, áldásukat adták.
 És tervüket,biztos, jó alapra rakták!
 Fiatalok vótak ők is...nem is olyan régen.
 Amit láthatunk a családi fényképen!
 És szeretik egymást, esküvőjük óta.
 Az anya az ételt, azóta túl-sózta!
 Még szerencse, hogy ma nem szózt el semmit.
 Akkor, misem tudtunk volna enni ennyit!

Jó vót a husleves, finom vót a pörkölt.
 Hónap tisztithatom, gyomrom és az öltönyt!
 Meg tötöttem gyomrom, a ruhám zsirfótos.
 Ugy köllöttk énnekem, minek vótam tórkos!
 Habzsóltam a levest, ettem a jó tortát.
 Ennek a házigazda, fizette az árát!
 Előre gondóltam én...kétnapig nem ettem.
 Azért...hogy ma, sokat tuggyak enni ingyen!
 Mért ne ettem vóna?...nem köll kifuzetnyi.
 Ingyen lehet itt ma, igazán mulatnyi!
 Nó, de hogy neszóljak, annyi sokat rólam.
 Mivel a vacsorát, sorba megkóstúltam.
 Jókivánságim az ifjupárnak folytatam.
 Halgatásra talál, eme akaratom?
 Remólem... ők ketten nem vernék meg érte.
 Nemlesznek ők kérem, egy szóval sem sértve!
 Kivánok én nekik, sokmózes heteket.
 Évek múlásával, kilenc szép gyereket!
 Szép családi házat, békés boldogságot.
 Örömbt, jólétet és sok pénzt a házhoz!
 E-lánybul lett asszony, jól tuggyon majd főznyi.
 Harianyát, pulóvert az urának kötnyi!
 Annak az asszonynak ,példáját ne kövesse.
 Ké a hizott kacsát amikor megöte,
 Meg fosztá tollától, mind rendgye és módgya.
 Azonnód betette, súlyni a rezsóba!
 Szakácskönyv példáját követte őkelme.
 Kacsának a belit ,kivenni feledte!
 Remólem...az ifiasszony, sosem jár ekóppenn.
 A szerelem, az eszt nem veszi egészen!
 Jó legyen az ebéd, finom és kiadós.
 De a fűszeresnől ,nemaraggyon adós!
 Konyhájában a csók!...nelegyen majd túlzás!
 Mert odafog égni, a lábosba a rántás!
 Nem mondok valótlan...igy szokott az lenni.
 Egy ifju asszonynak, Millió csók semmi !...
 Jól van, megtehetik... előttük az élet.
 Tarcsák jó melegen, a családi fészket!
 Mivel már azthiszem ,ölöget beszéltem.
 Köszöntő versenót, én most befejeztem!
 Jól tujem hogy ezzel, nem tettem semmi kárt.
 Éltesse az Isten, soká az ifjupárt! Húzd rá cigány!

A banda elkezdett muzsikányi és folytatódott a tánc tovább.

Ekkor már mindenki betüzesedett a sok jó ételből-italtól, csak úgy hangzott az egész ház a kúrjegatástól. Tánc közben ezt kiabálták:

"Rántó lábas, vaskalap, kimulatom magamat!" /Meg ezt is, /

"Ne- sajnáld, nem anyád! Jól megrázd a farát!" Hu-ju-ju-ju-ju! A me nyasszony anyját is nótával trófálták ki. Ezt dalolták:

"Biró néni káposztát főz, kontya alá csapott a gőz.

Hánnya-veti fakalánnyát, kinek aggya Eszti lányát?

Nem aggya ő más egyébnek, samu jóska ökolmének.

Már akkor neki ígérte, mikor bölcsőbe rengette!"

A következő tánc szünetbe, a másik vőfény ált elő és olkiáltotta magát.:

Halljunk szót uraim!

"Mikor az Ur Isten Ádámot formálta.

Földi élők közé, az elsőnek szánta.

Miután magából lelket belé öntött.

Ugy érzé: ez ügyben, ezzel végleg döntött!

Béke őlt akkor a paradicsom kertben.

Ember, álat, megfért csendes békességben.

Kicsiny, szép vólt a kert, nagy a társasága.

De Ádámnak mégis főre ált a szája.

Egyszer: Mikor ily savanyópotát vágott.

Megkérdezte Isten: Ugyan mire vágyol?

S amikor Istentől ólotre kelt Éva.

Ezzel az Ádámnál rendbe lett a szóna.

Mikor látta Isten, hogy nagyon boldogok.

Megelégedéssel tölté el e- deleg.

Hozzájuk magyarul, ilyenképpen szóla:

"Szaporoggyatok majd, úgy mint a csicsóka!"

Ádám és Éva, megértette e kívánságot.

S a paradicsomkertbe, új munkához látott!

Melynek gyümölcse lett, Ábel és a Káin.

Ádám suttozta Évának: Ugye milyen fáin?

Csak hogy Káin Ábelt, ki sosem álhatta.

És egy szebb világba, által sőtáltatta!

Káin elbújosott...olhagyva: jót, szépet.

Idegen országban, talált feleséget.

Az Ádám és Káin, némely példájára.

Minden idők fia, reagál reája.

Vőfény uram is, megunta magányát.

Megkereste hamar, a maga Éváját!

Házuknál vót: eb, eb, tyuk, malac, macska, páva!

Kinem elégítte, ezek társasága.

Asszonyért...mint Ádám, epekedett ő is.
 Am udvarházában, szép asszonyt vitt ő is!
 Éljenek boldogul, mint a hal a vízben.
 Kilencvenhat évig, ...piros-pozsgás szinben!
 Jegyezzék meg Isten magyar kivánságát.
 Ültessék el, életüknek a bő csicsókáját!
 Rajta hát barátim : Igen tisztelt háznép.
 Igköszöntsök őket : Ne történjen másként!
 Állva csendítsük most, össze poharunkat.
 S belőle , fenéig ürítsük berunkat!
 Háromszor, ezt a szót kiáltsák keményen!
 Hogy ők is meghallják! Éljen ! Éljen! Éljen !"

Éjfél felé már a szakácanék is ráértek mulatni, átt karáták egymás derekát és ugy dalolták :

Komámasszony, meg ne mondgya az urannak!
 Hogy eladtam a tyukomat a zsidónak!
 Ha hazajön jól megver,
 Azlessz nekem jóreggelt, komámasszony!

Ördög bujjék komámasszony ködmönébe!
 Három icce pálinka van , a zsebében!
 Kilenc iccés a torcom
 Tizedikkel megtöldöm , komámasszony !

Éjjélkor a nyoszolyólányok elvezették a menyasszonyt a szomszéd szobába, levették fejéről a menyasszony koszerut. Átt öltöztették piros delin menyecske ruhába. Fejét kásmér kendővel hátra kötötték, a fejetetejére széles piros selyem szellagból masnit tűztek a hátra-kötött kendő szélére. Ameddig a menyasszonyt átt öltöztették, addig a nyoszolyóasszonyt köszöntötték és táncoltatták sorba a vőfélyek :

" Tisztelt násznagy urak, önök itt mulatnak.
 Velünk mitörténik ? Azzal nem gondólnak !
 Kedves menyasszonyunk, nemtudom hová lett?
 Vőlegény urunknak is a nyoma veszett.
 A sok keresésbe, már belefáratam.
 Debizony nyemukra, sehol sem akadtam!
 Kedves házigazdánk, adott jó tanácsot.
 Hogy megne rontsam e vidám mulacsságot !
 Mig menyasszonyunkat, vissza hozza lába.
 Addig e menyecske, jár velünk egy táncot!
 Nesza muzsikások, ne szunnyadozzatok !
 Most gyütt meg a kedvem, egy valcert huzzatok!

Mert ha nem! szét verem rajtatok e pálcát!
Járjuk el hát szépen, a nyoszolyó táncát!

Ekkor a muzsikások rákezdték, a vőfények pedig kézről - kézre
atták a nyoszolyóasszonyt, ezt dalolva:

Gimbelem- gómbolom, légy enyém angyalom.
A félelemre nincs okod, hiszen szeretlek jóltudod!

Angyalom- kis csibóm, légy enyém az idóm!
A félelemre nincs okod, hiszen elveszlek jóltudod!

Közben az új asszony átt öltözött, az első vőfény ujjai közé kétszál
égő gyertyát tettek, karemfogta az újasszonyt és bevezette.
A vőlegény pedig egy üres vékát tartotta a kezébe, azután megkezdő-
dött a menyasszony tánc. A vőfény kezében egy tányért is adtak, mikor
beléptek a szobába, elkiáltotta a vőfény:

"Ácsi cigány! Halljunk szót!!"
Kedves barátain, tisztelt vendég sereg.
N-szép rózseszálla ide figyeljete!
"Asszony lessz a lányból, a bimbóból rózsa"
Tudjuk hogy ezt mondgya, régóta a nóta!
Ez a rózseszál is, ezt addig dalolta.
Míg a kedves párja, egyszer meghallotta!
Valamennyi lánynak az a kívánsága.
Hogy reá találjon, az ő kedves párja!
Már az édenkertbe, Isten így rendelő.
Ádám apánk mellé, az évét teremté!
Mielőtt a menyecskék soraiba lépne.
Neki is, szüksége lenne egykis pénzre!
Melyből...talán, esztendőnek elteltével.
Babapólyát...és egy bölcsőt is vehetne!
Én tartom a tányért, vőlegény a vékát.
Ebbe tegye ki-ki...az ő ajándékát!
Amíg a vendégek, ropják ezt a táncot.
Addig én itt...a vőlegényre vigyázok!
Táncújjon hát vele, mindenki egy kurtát.
Csak le-ne tapossa, a cipője sarkát!
Násznagy ur fölkerem: Ön kezgye a táncot.
És a vendégeknek, jó példát mutasson!
A menyasszony náris, ríszálja a farát.
Temog, húzd rá cigány! Azt a rózangyalát!

"Eladó a menyasszony! Tíz krajcár a menyasszony!"

A cigányok elkezdték a csárdást húzni, ezt muzsikálták:

" Asszony, az akarek lenni, nékem abból nem parancsol senki.
Férre vágom a büszke leányságom, sejh ölelem a kedves hites párom!
Férre vágom a büszke leányságom, sejh az uramat jólel sodrófázom!

Ember, az akarek lenni, nékem abból nem parancsul senki !
Férre vágom a büszke legényságom, sejh ölelem a kedves feleségem!"

A násznagy ötkezonát tett a tányérba, elkiáltotta:- Enyim a menyasszony!
és elkezdtek járni a csárdást. ezután kézzől-kézre ment a menyasszony.
aki beledobta a pénzt a tányérba, az elkiáltotta:- Enyim a menyasszony!
és akkor az táncolt vele,

A vőfény állandóan kiabálta:- "Eladó a menyasszony !"

A vőlegény előre megparancsulta a cigányeknek, hogy csárdást huzzanak
a menyasszony tánc alatt. Nehogy elszédüljön az ő kis felesége.
Nemakart úgy járni mint az egyik barátja./ kinek a menyasszonyát úgy
megpörgettek a menyasszonytáncba, hogy elszédült és a táncosával együtt
főhömbölgtek. Miker meglátta az újember, elkiáltotta magát:- Ugye meg-
mentam, ne pörgezzétek annyira ! Most esztán meg baszhattyátok !
De az a legény kicsit ütődött vót/

Miker már mindenki táncút az újasszonnyal, A vőfény is pézt tetta tá-
nyérba és utolsóknak ő táncolt vele. "Enyim a menyasszony!" kiabálta.

Azután odavezette az újemberhez és átt adta neki. Azok megcsókolták
egymást és ölelkezve kimentek. a vőfény pedig a pénzelteli tányért,
beletette az ajándékos vékába és vitte utánuk.

Ameddig az ifjupár megszámolta a táncpénzt és megnézegették az aján-
dékokat, addig a vőfények bevitték egy asztalt.

miker bement az ifjupár, asztalhoz ültek és ekkor jó hideg kocsonnyát
vittek a vőfények, ezt így köszöntötték:

" Ime e tálban remeg a kocsonnya.
De nem pislog benne, a Miskolci béka;
Bele főtt a disznó körme, füle-farka.
Tizenhét gólyának, lába és a nyaka !
Ha jó az étvágyuk, nyúllyanak hozzája.
En kívánok hozzá, pompás jó- étvágyat !!"

A jó hideg kocsonnyától lehült a belsőrészük, ezután jobban tettek
inni. Ekkor már a nyoszolyólányok is levették a keszort a fejükről.
a vőfények pedig a bekrétát vették le a mellükről.

Az éjféλι vacsora után, ismét megkezdődött a tánc, de ezt hölgyválasz-
szal kezdték. Miker elkezdtek muzsikálni, elkiáltották:

" Hölgy-válasz! Belond aki nem választ f"

Ekkor a nők kérték föl a férfiakat táncra. Ebben a táncban megvót en-
gedve, hogy pár forduló után mást kérjen föl táncra. Mert akire nem
került sor ebben a táncban, az megsértődött.

A legények tánc közben ezt kiabálták: -" Heje-huja- lakodalom, magam

is meg házasodom 7 HU-ju-ju-ju-ju!" A hölgy válasz után a muzsikások is vacsoráztak, mert amíg a vendégek ettek, addig nekik muzsikaszóval köllött szórakóztatni a vendégeket.

Ameddig a muzsikások vacsoráztak, addig a legények szórakóztatták a vendégeket. Egy legény fölfekütt az asztalra, az letakarták egy fehér lepődővel. ~~az~~ vót a halotti ravatal. Egy pedig ráncoz dereku, bő fekete fél szoknyát tetta nyakaközé palástnak. Az vót a pap. ~~hitték~~ az asztalon fekvőt és a szobaközepére tették. A papnak öltözött mellője ált és elkezdte a halotti bucsuztatót:

"Gyásztisztesség tévő, gyászes gyülekezet.

Ki e-halott körül, sóhajtvá pityereg.

Felhivom önöket, bátran és keményenn.

A vén bórzás lábú Jupiter nevében.

Ki adatott nekünk, kis, vagy nagyszerszánot.

Egy fújtatót...vagy tán egy nagy kakapácsot.

Kedves eszem-izem, fajta halgatóim.

A ti számotokra, szólnak szent igéim.

Halgassátok, ha sir fölött szól a lant.

Hogy megértse halja: kifekszik ott alant, ~~1/2~~ a halottra mutat/

Körülöttem álló, gyászba borult sereg.

Némelyiknek szájja, szempillája remeg.

Halgassátok meg e halott bucsuztatót.

E-szomorúságban, könnyeket usztatót.

Mehala e kedves, egykor vidám legény.

A hasa is apatt, már nem olyan kemény.

Megcösmörlött ő a tötöttkábesztátul.

Amit tennapelőtt, kapott babájátul.

Terkára fórt...bár azt mindig táteogatta.

Férre eső helyet, sűrűn látogatta.

Sirassátok el ti, édes jóbarátok.

Egy rossz bocskora vót, azt hagyta reátok.

Azt is ugy eljárta, egy szeg se jó benne.

Ne bánnyátok tehát! Vigye el a fene!

Demég mivan hátra? Ezt ti nemtuggyátok.

Gyertek csak közelebb!...elosztem reátok.

Doli mód járt neki, egy rühes számara.

Megmondcm azt is, ezt kire hagyta vala.

A keloti részót: legjobb baráttyának!

És a fele részót, leg délibb pontjának.

Lám a szomszéggyának hadonászó karja.

Tán a többi részt: mind magának akargya?

Ugyis az óvó lett, a számár bundája.

Rajta legszabb díszül, a kedvenc DUDÁJA!
 Rúhes bundájában, sok kis házi álat.
 Te ostoba gyerek! ne tésd el a szádát!
 Násznagy uram is, a száját fére húzta.
 Bánya, hogy a szemár bőrét nem ő húzza!
 Megnyugtatom :... neki telle lesz a bandó.
 Egy koszos birkából, gyutmajd ülögendő.
 Övé lesz a birka lenyúzott irhájja.
 E-kikötéssel : azt ,huzza az orrára.
 Sőt, ha keveselli, tovább is elmehet.
 Kilenc vén szemárnak, ajánlatot tehet.
 A kiadó násznagy ,szorította a fejét.
 Gyors vigaszt nyújtok ,hogy elne vessze eszt!
 E-magbóldogúlt, csak itt csinyát belendott.
 Ő-reá testálta, a nagy szemét dembot. !
 Az újasszonyunknak, két szeme azt súgja.
 A végrendeletnél, nagyobb azögondja.
 Pokolba kívánja ezt a társaságot.
 Hogy ő a párjával, fokvó táncot járgyon.
 Testamentumomnak, nem értem végire.
 Hátha ő is részes, álljön le a székre.
 Bár, én ugyemlékszem, nemvót több ingólya.
 Most már a háláját, általam lerójjya.
 Áldgya meg az Isten, a huuszttatóját.
 Ugyancsak, szomorú, fájón siratóját!
 De nem is emlittém: az elhunytak nevét.
 Tetteit, csodáit, előkelőségét.
 Képmását szerezte: Édes szülőjétől.
 Buzaszalmán hizott ,ripacskos bőrétől!
 Édesapja neve: Hebehürgya Tamás.
 Ki Kapolyon, egy vén vakzsidónál kapás.
 Te kedves rekona, ki ott laksz őszödőpi!
 És itt jártál nála, a múlt csötörtökönn.
 Kedves jó testvére; aki laksz tervejen.
 Tiszteltetel tőle, rendkívül gazdagon.
 Mire ő ide ért, csuszott vizen ,sáronn.
 Mig végre meg hala: kincses Gyugyiháton.
 Jajj, de megdicsért em, néhány garassáért.
 Pedig az ólata, egy hajított fát ért!
 Tinár vakargya meg, a háta közepét.
 S főtezza be véle, nadrággya üllepét.
 Vigyétek legények, ki mesmár az ólba.
 Temeg cigány húzd rá! had szójjyona nóta!

Avendégek megtapsolták a bucsuztatást, a legények megfogták az asztal négy sarkát, hogy kiviszik a halottat.

Ekkor a lepődő alatt gyorsan föl ült a halott az asztalon. Eközben szólt:

"Kedves vendég sereg, könyörgöm tehozzád !
 Gyöngö szavaimra, fordicsd felém orrod.
 Nézd az arcomra irt, földöntúli vonást.
 Hol én megfordultam: jó messze állomás.
 Mire vissza tértem: Nagyon megéheztem.
 Az egész "temetést" érte röktönöztem!
 Egy jó barátomat fölkeríttem "lelkészül"
 Ki a szertartással, jól, s rosszul elkészült
 Számoltam az önk jó indulatjával.
 Ha "föltámadok"...majd kínáljak kóbásszal !
 Mi vagyon terítve, mindenféle jóval.
 Sóval, uborkával és fog-piszkállóval !
 De e válogatott finom csemegéekkel.
 Meg köll oszteznem: itt enzel a lelkészszel !
 Ki csak úgy vállalta, prókátor szerepét.
 Ha ő kaphattya meg ...alamizsnám fölét !
 Raktyák oda neki, nagy zsebkendőjébe.
 Hogy azt bepakulja, a nagy bendőjébe !
 Nékem, csak pár icce, jó pálinkát kérek.
 Most is csak annak köszönöm hogy élek !
 Egy duhaj cimborám, afődre terített.
 S a jó rum, pálinka, belül melegített!
 Nagyon meg ehültem, amig ide értem.
 Az Istenre kérem !...Aggyanak már onnem !
 Mert üres gyomorra, nemlehet jól inni.
 Most nagyon kirugok, a prókátoromra.
 Amiért béakart tétetni az ólba !
 Különbön nem bánom... Egye meg a fene.
 Ne tácsd a szád banda !... Had szóljen a zene!"

Ekkor lerántották a lepődőt a halottról, lett nagy nevetés, mert addig nemtutták kivan a lepődő alatt, mert elmásította ahanggyát. A muzsikások húzták a talpalá valót, a lányok pedig dalolták:

A cipőmnak se sarka, se talpa.
 Eltáncultam a lakodalomba!
 Lessz majd annak sarka én, talpa is!
 Lessz szeretőm szőke is, barnais!

Édesanyám gyújcsa meg a gyertyát, Had puculom ki a cipőm szarát!
 Jaj de lassan ég a kendő gyertyája. nemlehet fényes a sárgacipőm szára!

Hajnal felé mikor már a muzsikások fáradtak vótak, társas játékokkal szórakoztak a fiatalok. "KUTBA ESŐST"!

Egy sámedlit tettek a szobaközépre, arra leült egy lány. Egy legényt bírónak választottak, annak a kezibe egy karton fejkendőt attak.

A kendő egyik sarkára egy bunkót kötöttek, ekkor odaült a sámedlin ülő lányelé. Mikor a lány ezt mondta hogy: "Kutba Estem"!

Akkor a bíró megkérdezte: "Hány ölesbe"? A lány ráfelelte: "Tíz ölesbe"!

Ekkor a bíró megkérdezte tőle: "Ki huzzon ki? Ekkor lehajult a lányhoz, az belesúgta a fülibe hogy melyik legény huzza ki!

Ekkor a bíró szónélkül ment, a legényt megkeresnyi. Mikor megtalálta szónélkül hátbavágta a kendő bunkós végivel.

Szalatt a legény a sámlin ülő lányt kihuznyi a kutból, mert a bíró ha utolérte, megint hátbavágta a bunkóval.

Lehajólt a legény a sámlin ülő lányhoz és megcsókolta. Utánna megfogta mindkét kezét és úgy huzta ki a kutból.

Ekkor a legény ült a sámedlira, vagyis a kutba. Így folytatódott a játék, amíg a muzsikások pihentek. Utánna megint táncóltak.

A következő tánc szünet alatt pedig így jáccottak:

Körbe áltak a lányok és legények, meg a fiatalabb házások is. Egy legény beült a körbe, az vót a "Juhász legény" A körbeállók pedig ezt dalólták:

"Óh te szegény juhászlegény, hát a nyájad hól legelész?
Az én nyájam a tilosba, magam meg az áristomba.

Hejh kedves komám-asszony, édes-kedves sógor-asszony

könyörüljön rajtam. Zöld-fü, zöld-ág a lábom alatt,

Aki a legszebb lesz, tőlem csókot csak az kap,

Aki a legszebb lesz, tőlem csókot kap!

Kap-kap-kap, valamit csak kap!

Aki a legszebb lesz, tőlem csókot kap!"

Ekkor a körbe állók közül egyet meg csókól, az bemegy a körbe, ott össze kapaszkodva táncólnak a következő dalra:

"Elvesztettem zsebkendőmet, szidott anyám érte!

Megtalálta egy szép legény, csókot kívánt érte.

Szabad péntek, szabad szombat, szabad szappanyozni.

Szabad az én galambomnak, páros csókot adni!"

Ekkor megint megcsókulták egymást és helyet cseréltek. A legény kiment, a lány pedig bent maradt a körbe. Kezdték ujából a játékot:

"Óh te szegény juhászlegény!"...stb

A játék után megint muzsikaszóra táncóltak. Vidáman dalólták:

Ez a lábom ez-ez-ez, jobban járgya mind emez!

Járgyad lábom, járd-ki most, nem parancsul senki most!

Az idősebbek akik nem táncultak, azok az asztal mellett mulattak ott nagyhangon ezt dalolták:

"Nem-nem- nem! Nem-nem-nem! Nem megyünk mi innend el!
Mig a házi gazda minket ,furkós-bettel ki-nem ver!

Ha nem teccik a gazdának, hogy mi itten mulatunk;
Vigye el a házat innen , de mi itten maradunk!"

Világos reggelig táncultak, mulattak. Amelyik legény berugott és hazament, azért rezesbanda kísérettel mentek el reggel. Egy hosszú rudalló láncot vittek velük, a legényt föl öltöztették éskivitték az udvarra, ott a derekára kötötték a rudalló láncot. Csatra vetve tették a derekára, a lánc két végét a többiek fogták. Így meglánculva kísérték vissza a lakodalmas házhoz. A rezes banda fujta, a legények pedig dalolták:

" Bort iszunk mi ugye pajtás!
Nem élünk mi, vízzel mint más!
Csak te pajtás, el- ne feledd.
Ha meg-halok , a síromra szállót ültess!

Ne temess a temetőbe!
Temess inkább, az ut szélre!
Hadd lássák meg, a jó emberek.
Hogy, itt fekszik egy jó-berívő betyár gyerek!"

Mikor vissza érteka lakodalmas házhoz ,csak ott vették le a láncot a legény derekáról. Ezt hívták lánc-huzásnak. Ekkor még nekifogtak a tötött káposzta evésnek, erre jól bepálinkáztak. Ezután még jobban mulattak. Zene-szóra danúlták hogy:

" Hareg szik a gazda, hogy mi itt mulatunk!
Vigye el a házat, haggya itt a borát! Majd mi elmulatjuk!"

Ezután még mulattak egy darabig ,utánna megköszönték a vendég látást. Az ujember két legjobb barátja, vers mondással bucsuzott el. Az első így bucsuzott el:

Köszönöm barátom, szives jószágodat.
Hogy jól meg ülhettük, ünnepi torodat!
Hogy meg születhetett, ez a lakodalom.
És mind jólelhatott, ez a sokadalom!
Amig kinem rugva, röpüllök messzire.
Csak a sóhajtásom, száll majd vissza ide!
Sajnálom, hogy hamar vége lett a tornak.
S hogy szembe köll nézmem, a hétköznapokkal!

Karácsony napjáig, el mulattam volna!
 Hogy nem lehetséges...Te tehetnél róla!
 Meg- bocsátom ezt...ha mához esztendőre.
 Eljöhettek hozzád, a körösztüllőre!

Ezután a másik barátja is,eképpen bucsuzott:

Meg kapta az új-pár, immáron az áldást.
 Egész éjjel ittuk red az ádomást!
 Most hogy reggel vagyon, és haza indulunk.
 Boldog házasoktul, szépen bucsuzkodunk!
 Őket e-hajlékban, most magukra hagyjuk.
 Hogy szerelmüket már, tovább ne-zavargyuk!
 Túrbékólhassenak, galambok móggyára.
 Szapereggyanak is, jövő ilyen tájra!
 Akkor aztán jövünk, a körösztüllőre.
 Megint jót mulatunk, mondhatom előre!
 Az lesz a legszebb nap, ezen a világon.
 Addig az Ur Isten, minnyájunkat Áldjon!!

Ezután elköszöntek az egész családtul. A muzsikásoknak pénzt adtak
 és rezesbanda kísérettel mentek haza.

Ezt fujatták a bandával, mikor elindultak a lakodalmas háztul
 és az uccót végig dalolták:

Vége van már a lakodalomnak, nagy bánata van a menyasszonynak!
 Forgattya a karika gyűrűjét,sajnálja a régi szeretőjét!

Ahogy vitték a nyoszolyó ágyat, elveszett a nyoszolya négy lábba!
 Addig asszony nem fekszik az ágyra.
 Mig, meg-nem lesz a nyoszolya négy lábba!

Igy lett vége a SAMU JÓSKA lakodalmának!

VÉGE!

Irta: Pintér Pálné. Tihany. 1974-ben.

Visszhang ut. 1.

/ A gépellési hibákért elnézést kérek, 61-éves létemre most tanulga-
 tom a gépirást./

SAMU JÓSKA LAKODALMA

PINTÉR PÁLNÉ GÖTTMÉNYE

AZ 1974. ÉVI. NÉPRAJZI ÉS NYELVTÁRSI

GÖTTŐ PÁLYÁZATRA.